

LV

LV

LV



EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 19.11.2010
COM(2010) 595 galīgā redakcija

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM

Eiropas skolu sistēma 2009. gadā

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM

Eiropas skolu sistēma 2009. gadā

1. IEVADS

Eiropas skolu sistēmai 2009. gads bija gads, kura laikā vairākās jomās tika gūti panākumi, taču vienlaikus tas arī apliecināja, ka vēl ir risināmas vairākas strukturālas problēmas sistēmā.

Liels sasniegums bija 2009. gada pavasarī pieņemtais oficiālais lēmums, kas sniegs priekšrocības turpmākajos gados. Iespēja vietējām skolām iegūt akreditāciju un iespēja akreditētām skolām saņemt ES finanšu iemaksas par darbinieku bērniem, kas mācās skolā, ļaus plašākai sabiedrības daļai apgūt Eiropas mācību programmu.

Cenšoties padarīt efektīvāku sistēmas pārvaldību, tika panāktas arī reformas centrālajā un vietējā līmenī ar lielāku autonomiju vietējām skolām pašreizējo noteikumu un finanšu noteikumu ietvaros.

Izmaksu sadalīšanas jomā centienus īstenot ir grūti, un jau ir vērojamas pazīmes, ka šajā jomā līdz ar izmaksu samazināšanas centieniem ir vēl daudz darāmā.

Vispārējā ekonomiskā situācija neapšaubāmi ietekmē arī skolu finanses. Ir mazinājušies ieņēmumi no līgumiem ar ārējām organizācijām un ieņēmumi no skolas maksām. Pieprasījums pēc ES finanšu iemaksām ir ievērojams. Apsverot sistēmas ekonomiskās efektivitātes uzlabošanu, pastāvīgi tiks īstenoti centieni modernizēt un pielāgot noteikumus. Komisija aktīvi turpinās virzīt šo diskusiju, saistot to ar ekonomisko realitāti 2010. gadā. Lai nodrošinātu noteikumu pareizu skaidrojumu un izpildi, turpināsies pārbaude saistībā ar 2008. gada budžetā konstatētajiem nepareizajiem izdevumiem.

Acīmredzami dažas sistēmiskās problēmas turpina pastāvēt un 2009. gadā pat kļuva nopietnākas. Vēl aizvien pastāvīgi trūkst norīkoto skolotāju, un šīs neatrisinātās problēmas dēļ ES finanšu iemaksas sistēmā ir pārlietu augstas. Skolnieku un vecāku dzīves kvalitāti turpināja ietekmēt dalībvalstu kavējumi vai nespēja nodrošināt pietiekamu infrastruktūru pārpildīto skolu atrašanās vietās. Tas ievērojami ietekmēja arī uzņemšanas politiku.

Plānojot turpmāko gadu vajadzības, kas Briselē un Luksemburgā ir īpaši grūti, ir panākta abu uzņemošo valstu cieša apņemšanās nodrošināt pagaidu risinājumus līdz brīdim, kad būs pieejami pastāvīgi risinājumi.

2009. gadā skolas gads sākās ar augsta līmeņa brīdinājumu par *H1N1* vīrusu. Ģenerālsekretārs, Komisija un skolas izstrādāja darbības un informācijas stratēģijas, kas apliecināja savu lietderību, kaut arī epidēmijas ietekme bija daudz mazāka, nekā bija bažas par to. Tas parādīja, ka sistēma ir gatava risināt šāda veida problēmas saistībā ar veselību un komunikāciju.

2. SITUĀCIJA SKOLĀS

2.1. Alikante

Skolnieku skaits Alikantē ir stabils, skolu apmeklē nedaudz vairāk par 1000 skolnieku. Gada laikā tika uzlaboti daži infrastruktūras elementi skolas telpās un ārpus tām.

2.2. Bergena

Neskatoties uz pakāpenisku itāļu un vācu plūsmas samazināšanos, skolnieku skaits 2009. gadā palielinājās gandrīz par 4 %. Tomēr to skolnieku īpatsvars, kas ir iestāžu darbinieku bērni, ir zems – aptuveni 17 %. Skolā ir ieplānoti nozīmīgi remonta un uzturēšanas darbi.

2.3. Brisele

Skolnieku skaita piesātinājums Briseles I, II un III skolās turpināja apgrūtināt to darbību 2009. gadā. Neskatoties uz to, ar 2009./2010. gada uzņemšanas kārtību tika panākts augsts apmierinātības līmenis – 90 % no skolniekiem varēja mācīties skolā, kas bija to pirmā izvēle.

Tomēr pārpildītās skolas Briselē rada dramatisku situāciju, un saskaņā ar aplēsēm par turpmāko iespējamo skolnieku skaitu turpmākie mācību gadi būs kritiski, tāpēc 2011. gada septembrī būs absolūti nepieciešamas papildu telpas. Turpinās sarunas ar Beļģijas iestādēm par papildu telpām sakarā ar novēloto ceturtās pastāvīgās skolas atvēršanu Lākenā (tagad plānota 2012. gadā), turklāt Beļģijas iestādēm Valdes vārdā ir oficiāli iesniegts pieprasījums par 5. skolu Briselē¹.

Atbildot uz Komisijas priekšsēdētāja vietnieka Kallasa vēstuli, kas 2009. gada novembrī bija adresēta iepriekšējam premjerministram van Rompejam, jaunieceltais premjerministrs Leterms minēja, ka *Régie des Bâtiments*² nodrošinās papildu pagaidu infrastruktūru no 2011. gada septembra un, vajadzības gadījumā, pat no 2010. gada septembra.

"Groupe de Suivi" (kuru veido Beļģijas iestāžu, Komisijas, Komisijas darbinieku vietējās personāla komitejas, vecāku un skolu pārstāvji) regulāri tiekas, lai detalizēti apspriestu Beļģijas iestāžu piedāvātās konkrētās iespējas papildu infrastruktūrai. Šo sanāksmju mērķis ir arī pārbaudīt, ka remontdarbi Briseles IV skolā notiek saskaņā ar plānu un bez kavējumiem.

Briseles I skola ir bijusi reformu procesa priekšplānā un aktīvi piedalījusies kā izmēģinājuma skola jauna standarta mācību plāna izstrādē, kā arī piedalījusies plānu izstrādē skolu konsultatīvajām padomēm, kas skolā tiks izveidotas kā forums iekšējām konsultācijām (sk. 3.1. punktu turpmāk). Turklāt iekšējie revidenti skolā

¹ Eiropas Komisija ir piekritusi ar nosacījumu, ka tiek pilnībā iesniegta informācija budžeta lēmējinstīcijas procedūrai, kā noteikts 47. pants Iestāžu nolīgumā par budžeta disciplīnu un pareizu finanšu pārvaldību (OV C 139, 2006. gada 14. jūnijs, 1. lpp.).

² *Régie de Bâtiments* – Beļģijas aģentūra, kas atbild par federālajām ēkām un to uzturēšanu.

veica revīziju, kuras pamatā bija valdes noteiktā darba programmu³ (sk. 3.2. punktu turpmāk).

Apsveicami, ka Briseles II skolā pēc vairāku gadu administratīviem kavējumiem ir saņemta vietējo iestāžu celtniecības atļauja autobusu stāvlaukumam. Pašreiz vairāk nekā 50 skolas autobusu divreiz dienā apstājas skolas spēļu laukumā. Autostāvvietas pārvietošana ārpus bērnu spēļu laukumam būs ievērojams uzlabojums skolā. Tā kā administratīvā procedūra tagad ir pabeigta, celtniecības darbiem būtu jāsākas bez kavējumiem un saskaņā ar saspringtu grafiku, kas tiks izstrādāts kopīgi ar Beļģijas iestādēm.

Briseles III skolā gada laikā notika remontdarbi, un mācību gada sākumā skola piedzīvoja vislielāko skolnieku skaita palielinājumu jau tā piepildītajās Briseles skolās – 6,1 % 2009. gada septembrī.

Briseles IV skola (Berkendāle) vēl aizvien ir skola ar vismazāko kapacitāti, kā pamatskolu to apmeklē 594 skolnieki; pieaugums ir 36 %. Skola gatavojas vidusskolas pirmās klases atvēršanai 2010. gadā.

2.4. Kalema

Saskaņā ar Valdes 2007. gada lēmumu turpinājās skolas kā I tipa Eiropas skolas pakāpeniska slēgšana; lēmums pieņemts saistībā ar Kopīgā Eiropas Tora pārvietošanu uz Franciju 2016. gadā. Komisija ir apņēmusies atbalstīt Lielbritānijas vēlēšanos, kam piekrist arī vecāki, pārvērst skolu par akadēmiska rakstura mācību iestādi savas valsts izglītības sistēmā ar īpašu uzsvāru uz Eiropas mācību programmas pasniegšanu. Kalemas skola gatavojas turpināt darbību kā akreditēta skola ciešā sadarbībā ar Eiropas skolu sistēmu, sk. 3.3. punktu.

2.5. Frankfurte

Frankfurtes skola ir piepildīta, un 2009. gadā situācija pasliktinājās, jo audzēkņu skaits skolā pieauga. Šobrīd vēl nav saņemts Vācijas iestāžu apstiprinājums ierosinātajai skolas pārstrukturēšanai.

2.6. Karlsrūe

Skolnieku skaits skolā saglabājās stabils, taču iestāžu darbinieku bērnu īpatsvars skolnieku vidū vēl aizvien ir krietni zem 20 %. Remontdarbi turpinās, un jaunā ēdnīca sāka darboties mācību gada sākumā.

2.7. Luksemburga

Luksemburgas I skola, kuras telpās uz laiku darbojas arī Luksemburgas II skola, ir pārpildīta, un tas joprojām apgrūtina tās darbību. Komisija apsveic Luksemburgas iestāžu 2009. gada novembra sanāsmē izteikto apstiprinājumu, ka papildu pārejas infrastruktūra būs pieejama no 2010. gada septembra, taču izsaka nožēlu par to, ka rezultātā Luksemburgas I skolas (Kiršbergas) telpas būs vēl pārpildītākas līdz Luksemburgas II skolas pastāvīgo telpu atvēršanai 2012. gadā Bertranžā, Māmerā.

³ Dokuments: 2511-D-2007-fr-2, Valdes 2008. gada 22.–23. janvāra lēmums.

Turpinās diskusijas par praktiskajiem aspektiem saistībā ar Luksemburgas iestāžu lēmumu organizēt un uzturēt Luksemburgas II skolas audzēkņiem paredzētu skolas sabiedrisko transportu uz Bertranžu/Māmeru gada laikā. Komisija uzskata, ka skolas transports ir nozīmīgs jautājums visai skolas kopienai, un apsveic šos Luksemburgas iestāžu centienus.

2.8. Mola

Molas skola turpināja paplašināties, taču pastāv tendence samazināties Eiropas iestāžu darbinieku bērnu īpatsvaram. Jaunizveidotajai angļu plūsmai bija labi panākumi, savukārt vācu plūsmā audzēkņu bija maz. Valodu plūsmu situācijas attīstība tiks uzraudzīta, kā noteikts valdes lēmumā, ar kuru tika izveidota angļu plūsma⁴.

2.9. Minhene

Skolā tika veikti lieli remontdarbi un gada laikā pievienota papildu pagaidu infrastruktūra (11 klases). Infrastruktūras uzlabojumi ir būtiski turpmākajiem gadiem, jo īpaši ņemot vērā audzēkņu skaita pastāvīgo pieaugumu.

2.10. Varēze

Audzēkņu skaits skolā ir stabils, un Eiropas skolas darbību Varēzē turpina apgrūtināt nepietiekamā infrastruktūra. Komisijas priekšsēdētāja vietnieks Kallass 2009. gada maijā nosūtīja vēstuli par šo jautājumu premjerministram Berluskoni. Diemžēl atbilde netika saņemta. Komisija turpinās prasīt, lai Itālijas iestādes rīkojas.

3. POLITISKIE NOTIKUMI UN PROBLĒMAS

3.1. Reforma

Ar Eiropas Parlamenta 2002. un 2005. gada rezolūcijām uzsāktās reformas īstenošana tuvojās noslēgumam 2009. gada valdes sanāksmē Stokholmā⁵.

Kā vienu no lielākajiem sasniegumiem var minēt Eiropas skolu sistēmas izveidi, akreditējot valstu skolas, lai tajās varētu pasniegt Eiropas mācību programmu un iespējami saņemt arī Eiropas vidusskolas diplomu. Eiropas mācību programmu iespējams apgūt Parmā, Danshauglinā, Hēraklijā, Helsinkos, Strasbūrā un Manoskā⁶. Bādvilbelas skola šobrīd turpina akreditācijas procedūru. Turklāt Eiropas skola Kalemā turpina gatavoties pārejai, kuras mērķis ir pieprasīt akreditāciju, šī pāreja būs vērtīga pieredze Eiropas skolu sistēmai. Nīderlandes iestādes arī izteikušas vēlēšanos sagatavot pieteikumu Hāgas skolas akreditācijai.

⁴ Atsauce: 2007-D-129-fr-4. 2008. gada 23. un 24. janvāra lēmums.

⁵ Atsauce: 2009-D-353-en-4.

⁶ Eiropas plūsma 1.–4. gada vidusskolniekiem ir atvērta 2009. gada septembrī Manoskā Starptautiskajā skolā. Eiropas skolu inspektori veica skolas revīziju 2010. gada februārī un 2010. gada decembrī iesniegs tās rezultātus valdei. Ja tās rezultāti būs pozitīvi, varēs oficiāli parakstīt akreditācijas konvenciju.

Reforma ietver iespēju akreditētajām skolām parakstīt nolīgumu par iemaksu saņemšanu no ES budžeta saistībā ar ES darbinieku bērnu skaitu, kas apmeklē attiecīgo skolu⁷.

Jautājums par nepietiekamo skaitu norīkoto skolotāju no dalībvalstīm tikai risināts ar reformas t.s. izmaksu sadalījuma daļu. Tika panākta vienošanās par iespēju valstīm atsevišķos gadījumos norīkot skolotājus, kam attiecīgās valsts valoda nav dzimtā valoda, lai mazinātu slogu dalībvalstīm, kam jānorīko darbā skolotāji ar trīs darba valodām. 2009. gadā vēl nebūs iespējams pilnībā novērtēt ietekmi, ko dos iespēja atsevišķos gadījumos norīkot skolotājus, kam attiecīgā valoda nav dzimtā valoda. Izmaksas par to skolotāju algām, ko pieņem darbā uz vietas, lai kompensētu skolotāju trūkumu, vēl aizvien lielā mērā sedz Komisija. 2009. gadā šīs izmaksas bija 2,1 miljons euro.

Vēl viens reformas stūrakmens bija pārvaldība centrālā un vietējā līmenī. Vietējā līmenī tika pārskatīti iekšējie noteikumi Eiropas skolu valdēm. Tika panākta vienošanās par skolu lielāku autonomiju vietējā līmenī, ņemot vērā valdes noteikumu un lēmumu vispārējā satvarā, tostarp Finanšu regulā, izklāstītos ierobežojumus un pienākumus. Instrumenti, kas katrai skolai jāizmanto jaunajā sistēmā, ir plāns, kurā norādīti mērķi (gada mācību plāns) un resursi (budžeta projekts), kā arī kontroles mehānismi un ziņošanas pienākumi. Tos izmantos arī kā pamatu skolu iekšējai un ārējai vērtēšanai. Plānu iesniegs Valdei, lai sniegtu visu nepieciešamo informāciju budžeta apstiprināšanai. 2009.–2010. mācību gads bija pārejas gads šo reformas aspektu īstenošanā.

Turklāt skolās ir izveidotas skolas konsultatīvās padomes kā forums iekšējām konsultācijām. Tās vadīs direktori, un to darbā piedalīsies skolas kopienas partneri un ieinteresētās personas.

Centrālā līmenī reformas gaitā tika precīzi definēts, kurai instancei ir jāpieņem attiecīgie lēmumi. Lēmumi par organizatoriskiem jautājumiem stājās spēkā 2009. gada 1. septembrī, un tika panākta vienošanās par pārejas periodu, lai vēlākais līdz 2010. gada septembrim būtu iespējams pārskatīt dažus pašreizējos noteikumus.

3.2. Iekšējā revīzija

Valde jau 2007. gadā nolēma izveidot skolu iekšējo kontroli. Tā paša gada laikā ar Eiropas Komisijas Iekšējās revīzijas dienestu (IAS) tika noslēgts līgums par pakalpojumiem. 2008. gada sākumā Valde apstiprināja stratēģisko plānu⁸, kas īstenojams laika posmā no 2008. līdz 2010. gadam. Saskaņā ar darba programmu pirmajā revīzijā tika skatīti cilvēkresursi. Revīziju veica Ģenerālsekretāra birojā un trijās skolās – Luksemburgas I skolā, Briseles I skolā un Varēzes skolā. Revīzijas darbs uz vietas notika 2008. gada beigās. 2009. gadā tika apspriesti vairāki ziņojumu projekti un atbildes.

⁷ Aprēķinot iemaksas par pamatskolas skolniekiem un vidusskolas skolniekiem, ņems vērā vidējās izmaksas par skolnieku Eiropas skolu sistēmā, no vienas puses, un vidējās izmaksas par skolnieku valsts skolas sistēmā, no otras puses, kā noteikts dokumentā 2009-D-681-en-1, kas iesniegts valdei 2009. gada janvārī.

⁸ Dokuments: 2511-D-2007-en-2.

Revīzijas rezultātā tika sagatavoti seši atsevišķi ziņojumi. Pirmo ziņojumu "Cilvēkresursu pārvaldības horizontālie jautājumi"⁹ Valdei iesniedza 2009. gada decembrī. Šajā ziņojumā tika izklāstīti konstatējumi, kas attiecas uz visām Eiropas skolām, un priekšlikumi kopīgai pieejai, lai īstenotu ziņojumā izteiktos ieteikumus. Nākamais solis ir rīcības programmas sagatavošana. Pārējie ziņojumi ("Ģenerālsekretāra biroja atbildība par cilvēkresursu pārvaldību Eiropas skolās" un četri ziņojumi par cilvēkresursu pārvaldību, kas bija atsevišķi sagatavoti par Ģenerālsekretāra biroju un Luksemburgas I skolu, Briseles I skolu un Varēzes skolu) Valdei tikai iesniegti 2010. gadā.

Lai Eiropas skolu sistēmas darbība uzlabotos, ir ārkārtīgi svarīgi turpmāk ņemt vērā šos ziņojumus. Tajos ir ieteikumi gan par nopietnām problēmām, gan par formālu procedūru trūkumu. Uz šo ieteikumu pamata tika sagatavotas rīcības programmas, ko ir apstiprinājis IAS un kas visām ieinteresētajām personām ir nopietni jāņem vērā. Dažos gadījumos iniciatīva par ieteikumiem un norādījumiem skolām ir jāuzņemas Ģenerālsekretāra birojam. Komisija rūpīgi sekos šim jautājumam.

3.3. Kalema

Apvienotās Karalistes iestādes 2009. gadā turpināja darbu, lai pārveidotu Eiropas skolu Kalemā par akadēmisku iestādi valsts skolu sistēmā; attiecībā uz šo skolu tām ir nodoms pieprasīt akreditāciju, lai Kalemā varētu turpināt pasniegt Eiropas mācību programmu un iespējami saņemt arī Eiropas vidusskolas diplomu.

Apvienotās Karalistes iestādes 2009. gada aprīlī kā pirmo soli parakstīja deklarāciju par nolūku izveidot akadēmisko iestādi. Otrais posms ir priekšizpēte, kas veicama līdz 2010. gada vasarai un kuras sagatavošanai tika noslēgts līgums ar konsultantu.

Paralēli, Eiropas Skolu valde 2009. decembrī apstiprināja vispārējo akreditācijas pieteikuma lietu. Vēl ir jāprecizē daži neatrisināti jautājumi par iestāžu darbinieku bērnu uzņemšanu un nosacījumiem skolotājiem, lai 2010. gadā būtu iespējams iesniegt dokumentus par atbilstību, kas būs nākamais solis akreditācijas procesā, lai skola kļūtu par akreditētu II tipa skolu.

3.4. Pārpildītas skolas un infrastruktūra

Jau vairākus gadus vairākās skolās pieprasījums pēc vietām ir bijis lielāks nekā piedāvāto vietu skaits. Spilgtākie piemēri ir Brisele un Luksemburga, taču jāmin arī Frankfurtes un Varēzes skolas. Situācija ir satraucoša, un Komisija pastāvīgi izdara spiedienu uz valstu iestādēm, lai panāktu, ka tās izpilda savas saistības kā iestāžu uzņēmējas valstis un – kas ir ļoti svarīgi – nodrošinātu pienācīgas telpas Eiropas skolām. Pārpildīto skolu dēļ ir jāīsteno ļoti ierobežojoša uzņemšanas kārtība, kas izraisa vecāku un skolnieku neapmierinātību, un daudzos gadījumos nav iespējams pieņemt vietējos bērnus, kuru vecāki nav ES iestāžu darbinieki.

Jāatzīst, ka lielas skolas izveide prasa ievērojamas izmaksas. Piemēram, ceturtās skolas remonta projektam Lākenā, Beļģijā ir vajadzīgi aptuveni 60 miljoni euro no Beļģijas federālā budžeta. Līdzīga situācija ir Luksemburgā, kur otrās Eiropas skolas projektam ir nepieciešami liela apjoma celtniecības darbi vairāk nekā 230 miljonu

⁹

Dokuments: 2009-D-2110-en-2.

euro vērtībā. Taču tās ir finanšu saistības, kas acīmredzami jāskata saistībā ar šo valstu ekonomiskajām priekšrocībām, ko tām dod Eiropas iestāžu klātbūtne to teritorijā. Šie pienākumi ir noteikti nolīgumos ar šīm valstīm par iestāžu uzņemšanu, un Komisijai ir jāturpina izdarīt spiedienu visaugstākajā līmenī, lai panāktu piemērotu infrastruktūru skolām, kuru galvenais mērķis ir nodrošināt darbinieku bērniem izglītību dzimtajā valodā.

3.5. Tiesas prāvas

Šobrīd notiek trīs tiesas prāvas, kurās ir tieši iesaistīta Komisija. Divas skar Apvienoto Karalisti un viena – Beļģiju.

Pirmā lieta ir saistīta ar valstu nodarbinātības nosacījumiem attiecībā uz norīkotajiem skolotājiem, kas ietekmē atlīdzību, ko sedz ar ES iemaksām Eiropas skolu budžetā.

Otrā lieta attiecas uz Apvienotās Karalistes (kas nav euro zonas valsts) norīkotajiem skolotājiem, kuru algas veido savas valsts ienākumi (konvertēti euro) un Eiropas iemaksas. 2008. gadā viņiem piemērotos civildienesta noteikumus pielāgoja, lai ņemtu vērā gadījumus, kad valūta vērtība attiecībā pret euro ievērojami mazinās. Tiesas prāvā tiek skatīta iespēja šo lēmumu piemērot ar atpakaļejošu spēku un jautājums par to, vai civildienesta noteikumi norīkotajiem skolotājiem kopumā ir uzskatāmi par Lisabonas līguma pārkāpumu attiecībā uz vienādu attieksmi un darba ņēmēju pārvietošanos uz vienlīdzīgiem nosacījumiem.

Trešā lieta ir saistīta ar ilgstošu konfliktu par aprīkojuma finansēšanu, kas jāveic dalībvalstij, kad tā nodrošina jaunas skolas infrastruktūru.

Paredzams, ka 2010. gada laikā šo lietu izskatīšana turpināsies.

Turklāt Beļģijā skolotājs, kas pieņemts darbā uz vietas, ir iesniedzis valsts tiesā prasību par atvaļinājuma pabalsta maksāšanu pirms 2004. gada. Spriedums par to, kādā mērā šos maksājumus principā var piemērot ar atpakaļejošu spēku attiecībā uz periodu pirms 2004. gada, ir gaidāms 2010. gadā. Maksājums pats par sevi ir atzīts par likumīgu. Nolēmums par atpakaļejoša spēka piemērošanas apjomu ietekmēs budžetu, jo īpaši tāpēc, ka šādu prasību ir iesnieguši vēl 26 skolotāji, kas pieņemti darbā uz vietas.

4. NOTIKUMU GAITA UN PROBLĒMAS SAISTĪBĀ AR BUDŽETU

4.1. Skaitļi par 2009. gada budžeta izpildi

- Skolnieku kopskaits no 2008. līdz 2009. gadam palielinājās par 3,15 % jeb no 21 649 līdz 22 331. Budžeta izpildes skaitļi liecina, ka ir mazinājusies dalībvalstu segtā daļa, ieņēmumu daļa, ko rada ieņēmumi no līgumiem ar privātām struktūrām (t.s. II kategorijas skolnieki), mazinājušies ieņēmumi no mācību maksas (III kategorija), kā arī ieņēmumi no citiem avotiem (galvenokārt banku procenti). Tādējādi palielinās daļa, ko sedz ar ES iemaksām.

Iemaksas budžetā (izraksti no dokumentiem 2009-D-62-fr-1 un 2010-D-62-fr-1)						
	2009. gads				2008. gads	
	Sākotnējie līdzekļi	Papildu līdzekļi	Kopā līdzekļi	Ienākumi	Kopā līdzekļi	Ienākumi
Dalībvalstis	57,5	-2,1	55,4	53,8	54,7	54,5
Komisija	150,5	4,3	154,8	151,9	144,1	138,9
EPO	17,7	0,0	17,7	17,4	16,0	15,4
II kategorijas iemaksas	15,8	-0,2	15,5	14,3	15,7	14,7
III kategorijas iemaksas	19,7	-1,0	18,7	18,7	19,6	21,0
Citi	2,3	0,0	2,3	2,3	2,1	2,0
Pārpalikums + rezerve	0,0	2,7	2,7	2,9	5,9	7,7
KOPĀ	263,6	3,6	267,2	261,3	258,0	254,0

4.2. Galvenie notikumi

Valde gada laikā apstiprināja divus budžeta grozījumus, galvenokārt saistībā ar ieņēmumu mazināšanos, taču arī saistībā ar izdevumu palielināšanos. Salīdzinājumā ar 2009. gada sākotnējo budžetu ES iemaksas palielinājās no 150,5 līdz 154,8 miljoniem euro.

Pārpalikums no 2008. gada (2,9 miljoni euro) tika pārvests uz 2009. gadu, un šo pārpalikumu Valdes apstiprinātajos budžeta grozījumos izmantoja, lai daļēji segtu vajadzību pēc papildu līdzekļiem.

Skolotāju un norīkoto darbinieku algu korekcijas ir saistītas ar algu palielinājumu iestāžu darbiniekiem, un tādējādi tās tieši ietekmē Ministru Padomes 2009. gada lēmums. Saistībā ar to Valde uzsāka savu procedūru (pamatojoties uz 1,85 % korekciju), kas tika pabeigta 2010. gada janvārī. Saistības par summu 3,1 miljoni euro tika pārnestas, un maksājumi veikti 2010. gadā.

Norīkoto darbinieku trūkums ir problēma, kas skar gan budžetu, gan pedagoģisko darbu. Izmaksas, kas radušās sakarā ar norīkoto darbinieku trūkumu, 2009. gadā bija 2,1 miljons euro. Attiecīgās amata vietas ir jāaizpilda ar vietējiem darbiniekiem, kuru algas sedz no konkrētās skolas budžeta un tādējādi lielā mērā no ES budžeta. Dalībvalstis neievēro savus pienākumus, šī situācija ir problemātiska, un tās rezultātā rodas arī aizvien lielākas strukturālas problēmas.

Valdes 2010. gada aprīļa sanāksmē Komisija nevarēja apstiprināt 2008. gada budžeta izpildi, jo atklājās, ka 5 skolās nav ievēroti noteikumi par dzimtās valodas stundu nodrošināšanu skolniekiem, kuriem nav savas valodas plūsmas. Pašreiz notiek pārbaude par šo noteikumu neievērošanu, un Komisijai ir pamatots iemesls uzskatīt, ka pārkāpumi ir bijuši arī 2009. budžeta gadā. Ja tas apstiprināsies, skolām būs jāveic pasākumi šo trūkumu novēršanai.

5. NOTIKUMU GAITA UN PROBLĒMAS SAISTĪBĀ AR PEDAGOĢISKO DARBU

5.1. Eiropas vidusskolas diploma reforma

Saistībā ar Eiropas skolu sistēmas atvēršanu akreditētām skolām, vidusskolas diploma jautājumu darba grupa iesniedza vairākus priekšlikumus, lai vienkāršotu pārbaudījumu rīkošanu, samazinātu izmaksas un pārskatītu pārbaudījumu saturu, nemazinot diploma kvalitāti un paturot prātā pašreizējās prasības universitātēs un citās augstākās izglītības iestādēs. Valde 2009. gada decembrī apstiprināja vairākus priekšlikumus, kas tiks īstenoti jau 2010. gadā: atcelt prasību par pārbaudījumu jautājumu iesniegšanu; noteikt, ka katra skola ir pārbaudījumu centrs; speciāli pielāgojumi kandidātiem ar īpašām vajadzībām. Darba grupa turpina strādāt, jo īpaši pie atzīmju sistēmas izveides (iekšējā/ārējā, atzīmju veidi, mutisko/rakstisko testu skaits, novērtējamās prasmes u.tml.), lai 2013. gada plūsmā reformu attiecībā uz vidusskolas diplomu jau varētu ieviest pilnībā.

5.2. Pasākumi skolniekiem ar īpašām izglītības vajadzībām (SEN)

Eiropas skolas turpināja centienus integrēt bērnus ar īpašām izglītības vajadzībām, vajadzības gadījumā pielāgojot mācību programmas un nodrošinot piemērotus cilvēkresursus.

Eiropas Parlaments finansēja pētījumu par Eiropas skolu *SEN* politikas un prakses izvērtējumu, un ziņojums par tā rezultātiem tika iesniegts Valdei 2009. gada aprīlī. Valde pieprasīja *SEN* politikas grupai analizēt iespējas īstenot ierosinātos uzlabojumus. Tā rezultātā ir pielāgotas *SEN* procedūras vidusskolā un īpašie pasākumi, ko var nodrošināt *SEN* audzēkņiem 6. un 7. klasē un Eiropas vidusskolas diploma pārbaudījumu laikā.

2008.–2009. mācību gadā skolās bija 457 skolnieki, uz kuriem attiecās *SEN* konvencija, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu tas bija pieaugums par 10,1 %. Komisija turpināja nodrošināt nepieciešamos finanšu resursus, piekrītot pārvietot līdzekļus, lai pielāgotu tos reālajām izmaksām gada laikā. *SEN* budžeta izpilde palielinājās no EUR 3 426 685 2008. gadā līdz EUR 4 441 142 2009. gadā, tomēr pastāv bažas par šo pastāvīgo palielinājumu un nepieciešams padziļināti izanalizēt *SEN* kritērijus, lai optimāli iedalītu resursus.

6. TURPMĀKIE UZDEVUMI

Eiropas skolās novērotā budžeta vajadzību attīstība un pašreizējā ekonomiskā situācija lika Komisijai pieprasīt dažu izdevumu pārskatīšanu Eiropas skolās. Nepieciešams pievērst lielāku uzmanību izmaksu lietderībai un godīgāk sadalīt finanšu slogu. Jākontrolē turpmākās budžeta

plānojuma vajadzības, un Komisija apstiprināja 2011. gada budžetu ar vairākiem nosacījumiem par izdevumu pārskatīšanu.

Turpmākajos gados vairākās vietās infrastruktūra turpinās radīt nopietnas bažas. Briseles un Luksemburgas skolās mācās vairāk nekā 60 % no visiem skolniekiem sistēmā, abās pilsētās turpmākos gados būs grūtības līdz atbildīgās uzņēmējas valstis nodrošinās pastāvīgus risinājumus 2012. gadā. Tikmēr abās vietās ir piedāvāti īslaicīgi risinājumi, kas paredz saliekamu būvkonstrukciju izmantošanu. Kaut arī šis risinājums novērsīs trūkstošo mācību telpu problēmu, tas radīs citas problēmas, jo skolnieku skaita pastāvīgs pieaugums esošajās skolās ievērojami sarežģīs situāciju skolu pagalmos, ēdnīcās, vingrošanas zālēs, apgrūtinās transportu ar skolas autobusiem u.tml. Vairākām skolām jau ir nācies īrēt telpas ārpus skolas, lai organizētu mācību plānā paredzētās stundas.